

Dr Grażyna Kędzierska

ORCID 0000-0002-8825-9644

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

Wydział Nauk Społecznych

Zakład Bezpieczeństwa Wewnętrznego

**KONFERENCJA NAUKOWA:
UDZIAŁ POLICJI
ORAZ INNYCH SŁUŻB I INSTYTUCJI
W OCHRONIE
INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ PAŃSTWA
W DOBIE NIESYMETRYCZNYCH ZAGROŻEŃ.
DIAGNOZA I PERSPEKTYWY
WYŻSZA SZKOŁA POLICJI,
Szczytno, 27–28 lutego 2018**

Współczesne środowisko bezpieczeństwa jest determinowane przez wiele nowych zjawisk, które szczególnie silnie wystąpiły na początku XXI w. Są to, obok rewolucji informacyjnej, globalizacja i rozpad świata dwubiegunowego. Zjawiska te na dalszy plan odsunęły niebezpieczeństwa wojny globalnej. Jednocześnie jednak spowodowało to nasilenie się niektórych dotychczasowych oraz pojawienie się nowych zagrożeń, dzisiaj określanych jako niesymetryczne. Zagrożenia niesymetryczne stanowią niejednorodną grupę, ale charakteryzują się nieprzewidywalnym i najczęściej ponadnarodowym i ponadterytorialnym działaniem podmiotów pozapaństwowych. W wyniku zdarzeń generowanych przez zagrożenia niesymetryczne zniszczeniu, uszkodzeniu bądź zakłóceniu działania może ulec infrastruktura krytyczna państwa, sta-

nowiąca rzeczywiste i cybernetyczne systemy (obiekty, urządzenia bądź instalacje) niezbędne do minimalnego funkcjonowania gospodarki i państwa. Infrastruktura krytyczna w życiu obywateli pełni kluczową rolę. Stąd też jej ochrona jest jednym z priorytetów stojących przed każdym państwem. Ochrona infrastruktury krytycznej obejmuje wszelkie działania zmierzające do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości jej pracy i integralności w celu zapobiegania zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom, ograniczenia i neutralizacji skutków jej naruszenia oraz szybkiego odtworzenia na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Zważywszy doniosłość zagadnienia w Wyższej Szkole Policji zorganizowano konferencję naukową trwającą dwa dni, w czasie których omawiano różne aspekty zagrożeń niesymetrycznych w kontekście ochrony infrastruktury krytycznej państwa. Do sprawnego przebiegu Konferencji przyczyniły się przede wszystkim mł. insp. dr hab. Agata Tyburska oraz kom. dr Aneta Łyżwa.

Otwarcia Konferencji dokonał insp. dr Marek Fałdowski, Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Policji. Pierwszą sesję wypełniły wystąpienia gości. Kolejno głos zabierali: dr Edyta Bielak-Joma (Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych), Tomasz Zdzikota (Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej), dr Krzysztof Malesa (Zastępca Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa), nadinsp. Jan Lach (Zastępca Komendanta Głównego Policji), Dariusz Góralski (Dyrektor Departamentu BezpieczeństwaPSE S.A.), Bagdonas Gintaras i Petkus Artūras (NATO Energy Security Centre of Excellence) oraz dr Leszek Buller (Dyrektor Centrum Projektów Europejskich).

Naukowe dyskusje prowadzono stosując dwie formy prezentacji wystąpień: tradycyjne wygłaszanie referatów oraz debatę ekspercką. W sześciu sesjach odbyło się pięć paneli oraz dwie debaty eksperckie. Panele obejmowały następujące zagadnienia:

1. *Zagrożenia infrastruktury krytycznej* – ta kwestia znalazła zainteresowanie ośmiu referentów,
2. *Cyberzagrożenia infrastruktury krytycznej* – na ten temat mówiło sześciu uczestników Konferencji,
3. *Praktyczne aspekty prowadzonej ochrony* – dziewięć osób zajęło się tym problemem,

4. *Badania naukowe na rzecz uodpornienia infrastruktury krytycznej* – w pięciu referatach poruszono tę sprawę,
5. *Ochrona informacji niejawnych – działania edukacyjne* – w tej materii wypowiedziały się trzy osoby.

Z kolei w debatach eksperckich ideę przewodnią stanowiły:

- w pierwszej – *Zagrożenia infrastruktury krytycznej – współczesność – prognozy*. W debacie wzięło udział dziewięciu ekspertów przedstawiających różne płaszczyzny oglądu zagadnienia, a więc spojrzenie badacza (prof. dr hab. Kuba Jałoszyński), pogląd rządu (Kamil Lipiński z Ministerstwa Rozwoju), zapatrywania na organizację sprawnego działania (Adam Sakowski z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Marek Drzewiecki z Ministerstwa Energii) a także kwestie zapewnienia skutecznej ochrony (kpt. Damian Szlachter z ABW, Michał Horoszko z Wydziału do Spraw Terroryzmu i Przystępczości Zorganizowanej, Dariusz Góralski z PSE S.A. i nadkom. Wojciech Dobrowolski z Głównego Sztabu Policji);
- w drugiej – *Praktyczne aspekty prowadzonej ochrony – udział Policji w ochronie infrastruktury krytycznej*. W tej debacie uczestniczyli wyłącznie funkcjonariusze Policji reprezentujący Wojewódzkie Sztaby Policji z największych miast Polski oraz Wydziały do Walki z Cyberprzystępczością. Wypowiedzi praktyków były niezwykle interesujące, prelegenci zwracali uwagę na nietypowe problemy pojawiające się w ich pracy, a wymagające szybkiego rozstrzygnięcia.

Moderatorem w obu debatach była mł. insp. dr hab. Agata Tyburska, a sekretarzami: nadkom. dr Jarosław Kamiński oraz mł. insp. dr Jarosław Struniawski.

Tematyka Konferencji wzbudziła zainteresowanie w licznych instytucjach, które przysłały swoich przedstawicieli. W czasie obrad wysłuchano referentów delegowanych przez:

- Ministerstwo Energii,
- Ministerstwo Rozwoju,
- Wojskowa Akademia Techniczna,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad,
- Akademia Sztuki Wojennej,

- Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
- Wyższa Szkoła Administracji i Bezpieczeństwa w Gdyni,
- Politechnika Śląska,
- Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach,
- Lotnisko im. F. Chopina,
- PSE S.A.,
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Straż Graniczna,
- Instytut Technologii Bezpieczeństwa,
- Instytut Chemii Bioorganicznej,
- Politechnika Warszawska,
- Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Instytucję wiodącą w rozważaniach nad ochroną infrastruktury krytycznej, czyli Policję reprezentowali przedstawiciele:

- Wyższej Szkoły Policji,
- Komendy Stołecznej Policji,
- Komendy Głównej Policji,
- Wydziałów do Walki z Cyberprzestępczością,
- Głównego Sztabu Policji.

Ogółem na Konferencji w ramach sesji panelowych przedstawiono 31 referatów. Zarówno w referatach jak i w wypowiedziach eksperckich poruszono wiele zagadnień o różnym stopniu ogólności oraz priorytetu. Uczestnicy Konferencji mówili o:

- zagrożeniach pośrednich i bezpośrednich,
- celu ataku terrorystycznego jakim są usługi,
- obronie obiektów infrastruktury krytycznej,
- ryzyku politycznym,
- identyfikacji zagrożeń,
- wojnie hybrydowej,
- braku świadomości społecznej na temat zagrożeń asymetrycznych,
- braku współpracy między służbami,
- wojnie dyfuzyjnej,
- rodzajach zagrożonych obiektów,
- atraktorach czyli miejscach specjalnych do zabezpieczenia,

- tzw. celach miękkich,
- potrzebie rozwijania kompetencji cyfrowych społeczeństwa,
- zagrożeniach kulturowych,
- potrzebie prognozowania zachowań grup społecznych i jednostek,
- efektach propagandy rosyjskiej,
- wykorzystywaniu portali społecznościowych w celu generowania niebezpiecznych zdarzeń,
- walce elektronicznej i wielu innych kwestiach.

Konferencja pokazała jak duża liczba zadań i jaka ich różnorodność stoi przed służbami zajmującymi się ochroną infrastruktury krytycznej państwa. Można jednak sądzić, że wyspecjalizowane, wysoko kwalifikowane służby potrafią pokonać pojawiające się trudności. Inną sprawą jest niska świadomość społeczna w zakresie ochrony obiektów infrastruktury krytycznej i potrzeby wspomagania profesjonalnych instytucji przez społeczeństwo. Tutaj zadania stoją zarówno przed szkolnictwem mundurowym, jak i cywilnym.